

Psykatri
Psykiaterapeutisk Center Stolpegård

Psykoterapi med evasive patienter i et metakognitivt perspektiv

Sebastian Simonsen & Nana Lund Nørgaard
Aalborg, 2018 Første danske mentaliseringsseminar

Tal/bokvinde (Sidehovedfod) Navn (Sidehovedfod) 1

Psykatri
Psykiaterapeutisk Center Stolpegård

Hvorfor en ny tilgang?

- Evidensen for ÆE og Klynge C er stærkt begrænset (Ahmed et al, 2012; Simonsen, Eikenæs & Nørgaard et al., in press).
- Mistanke om at patienterne i de få eksisterende undersøgelser ikke matcher virkelighedens psykiatriske patienter.
- Patienter med ÆE og udpræget indadvendthed profitere ikke så godt af dynamisk/MBT inspireret behandling (Karterud et al., 2003)

Tal/bokvinde (Sidehovedfod) Navn (Sidehovedfod) 2

Psykatri

Hjppigt citerede studier

	Citeret i scholar	Behandling	Baseline funktion	Baseline Sværhed
Alden et al., 1989/93	185/118	10 gruppe sessions	95% i arbejde. "Perhaps higher functioning"	Fravær af samtidig betydningsfuld symptomlidelser
Svarberg et al 2004	324	40 individuelle sessioner	34% single 62% havde helt eller delvist færdiggjort universitetsudd.	22% med mere end 1 PF. CSI = 1.2 and IIP total = 1.5
Emmelkamp et al 2006	125	20 individuelle sessioner	Educational level: 36% over gennemsnit & 26% beskrevet som højt.	Patienter ekskluderet hvis anden psykoterapi seneste 3 år. Ingen akutte psykiatriske lidelser

Tal/bokvinde (Sidehovedfod) Navn (Sidehovedfod) 3

Psykatri

**I HAVE NO IDEA
WHAT I'M DOING**

REGION

Tilbakeliste (Sidohovedfod) Namn (Sidohovedfod) 4

Psykatri

I have no idea what I'm doing

REGION

Tilbakeliste (Sidohovedfod) Namn (Sidohovedfod) 5

Psykatri

**I HAVE NO IDEA
WHAT I'M DOING**

MEMEBASE.com

REGION

Tilbakeliste (Sidohovedfod) Namn (Sidohovedfod) 6

Psykatri

REGION

Tilbakeliste (Sidohovedfod) Navn (Sidohovedfod) 7

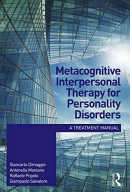
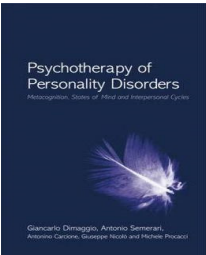
Psykatri

https://youtu.be/gnc9qe_MTrI

REGION

Tilbakeliste (Sidohovedfod) Navn (Sidohovedfod) 8

Psykatri

REGION

Tilbakeliste (Sidohovedfod) Navn (Sidohovedfod) 9

Psykatri

Mentalisering eller metacognition

- Overlapper i vid udstrækning med hinanden, men hvor mentalisering har sit udgangspunkt i BPD har der igennem en årrække indenfor metakognition været en bredere interesse for at beskrive PF patologi.
- Måske en anden vægtning af det interpersonelle frem for tilknytning.
- MIT og metacognition overlapper til gengæld mindre med traditionen fra Wells beskrevet primært til angst og depression.

REGION
 Titelbeskrivelse (Sidshovedfod) Navn (Sidshovedfod) 10

Psykatri

Evasive patienter: psykopatologi

- Vanskeligheder med basal monitorering af mentale tilstande (snarere end differentiering) (Moroni et al., 2016).
 - Usikkerhed/forvirring/undgåelse omkring det mentale veksler med hyper-selvreflektion.
 - Fravær af nysgerrighed og leg. Dominans af angst og skam (Karterud et al., 2016; Taylor et al. 2004).
 - Vanskeligheder ved at se sammenhæng mellem indre kropslige sansninger og begivenheder (Koenigsberg et al., 2014)
- Vanskeligheder med at fortælle narrativ.
- Vanskeligheder med autobiografisk hukommelse.

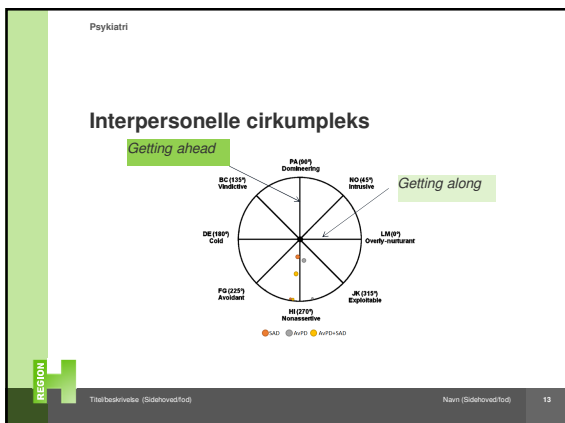
REGION
 Titelbeskrivelse (Sidshovedfod) Navn (Sidshovedfod) 11

Psykatri

Evasive patienter: Tilknytning og Interpersonelle temaer

- Få empiriske undersøgelser med inkonsistente resultater og metoder.
- Evasiv primært knyttet til undgående/afvisende tilknytning indikerende deaktiverende emotionel strategi men også til ængstelig og frygtsom tilknytning (Tiloupolos & Jiang, 2012; Scott et al, 2013, McDonald et al., 2013; Beeney et al., 2015; Winarck et al., 2015; Eikenaes et al., 2015).
- Formentlig væsentligt i højere grad at se på interpersonelt mønster også uden for tilknytningskonteksten og se bredere på motivationer (social rank)

REGION
 Titelbeskrivelse (Sidshovedfod) Navn (Sidshovedfod) 12

Psykatri

Behandlingen på Stolpegård

- Siden januar 2014 inkluderet 30 patienter i pilotstudie med kombinationsbehandling.
- Behandling op til 1½ år (regionsfunktion)
- Individuel terapi baseret på MIT og gruppeterapi baseret på MBT men med træningsdel og fri del (se Simonsen & Nørgaard, 2017).
- Gruppeterapeuterne fungerer også som ind terapeuter for hovedparten af patienterne.

REGION
Tilbagekørsvej (Sidsøvej) Navn (Sidsøvej) 14

Psykatri

Datindsamling

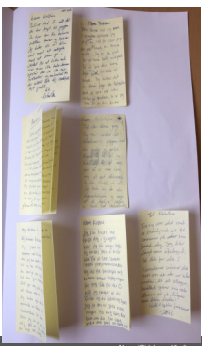
	Baseline	6 months	12 months	Post treatment	One-year follow-up
Diagnoses	MINI/SCID-II				
Personality	SIPP-118 PID-5 (BV)	SIPP-118		SIPP-118, PID-5 (BV)	
Social cognition	ECR-R, AQ, TAS-20			TAS-20	
Distress	SCL-90-R IIP-64	X	X	X	X
Functioning	GAF, WHO-5, WSAS			GAF, WHO-5, WSAS	WHO-5

REGION
Tilbagekørsvej (Sidsøvej) Navn (Sidsøvej) 15

Psykatri

Træningsdelen

- Grundfølelses-modul
- Videoøvelses-modul
- Fortæl din livshistorie-modul
- Små Lege og øvelser
- Afslutning i gruppen

REGION
Tilbagekvikse (Sidshovedfad) Navn (Sidshovedfad) 16

Psykatri

En case: Julie (Simonsen, Eikenæs & Nørgaard in press)

- 26-årig kvinde i skiftende behandling for depression og angst og selvmord.
- Opvækst med tilknytningstraumer og tilbøjelighed til forældrerolle-ombytning.
- Da Julie er 17 år gammel smides hun ud af forældrene efter at have opsøgt myndighederne om hjælp.

REGION
Tilbagekvikse (Sidshovedfad) Navn (Sidshovedfad) 17

Psykatri

En case: Julie (Simonsen, Eikenæs & Nørgaard in press)

Table 1. SCL-90-R¹ from baseline to 1-year follow-up

	GSI	som	OC	IS	DE	AX	hos	pho	par	psyc
Start	2.28	2.17	2.60	2.78	3.38	2.80	1.00	2.14	2.00	1.00
6 months	1.78	2.00	2.90	2.33	2.54	2.10	.33	.86	1.00	.70
12 months	2.21	2.92	3.20	2.56	3.15	2.60	1.00	.71	1.17	.80
End	1.66	2.33	1.70	2.22	2.46	1.90	1.00	1.00	1.33	.50
1 year FU	1.21	1.83	1.90	1.11	1.69	1.50	.50	.14	.50	.30

¹Symptom Checklist 90-Revised

Table 2. IIP-64¹ from baseline to 1-year follow-up

	Total	dom	vin	dist	avoid	non-ab	Ove ac	selfsa	intr
Start	2.30	.63	1.50	2.00	3.63	3.63	3.13	3.13	.75
6 months	1.45	.63	.75	1.00	2.63	1.88	2.00	2.13	.63
12 months	1.91	.63	.88	.75	3.50	3.25	2.88	2.13	1.25
End	1.47	.25	.63	1.13	2.63	1.88	2.13	2.25	.88
1 year FU	.95	.13	.50	.13	1.75	1.75	1.50	1.38	.50

¹Inventory of Interpersonal Problem-64-version

REGION
Tilbagekvikse (Sidshovedfad) Navn (Sidshovedfad) 18

Psykatri

En case: Julie (Simonsen, Eikenæs & Nørgaard in press)
 Table 3. Development in Working Alliance Inventory (WAI) scores during 19-years treatment

	Session 3	Session 6	Session 21	Session 30	Session 40	Session 48
Bond						
Therapist	19	21	21	24	27	24
Patient	20	20	20	22	22	22
Task						
Therapist	20	19	18	24	25	21
Patient	19	19	19	23	23	22
Goal						
Therapist	23	20	22	24	26	23
Patient	22	22	22	24	24	23
General						
Therapist	5.2	5.0	5.1	6.0	6.3	5.7
Patient	5.1	5.1	5.1	5.8	5.8	5.6

Markant skift i alliance efter cirka 8 måneder hvor terapeut italesætter modoverføring (usikkerhed, forvirring m.m.).

Forbedringen i alliancen fører ikke i første omgang til symptomlindring. Måske oplever hun i stedet for første gang at få mulighed for at dele indre smerte indenfor rammerne af en tryk tilknytningskontekst?

REGION
 Talskærm (Sidsbøvedfod) Navn (Sidsbøvedfod) 19

Psykatri

Julies egen beskrivelse af sig selv før behandlingen

"... jeg følte mig så lille, jeg var virkelig ked af det, virkelig trist men jeg tror det værste var, at jeg var virkelig bange. Og det var ikke kun fysisk, det var sådan total bange hver dag og jeg isolerede mig rigtig meget og jeg tænkte virkelig lavt om mig selv. Jeg tænkte at jeg var svag og dum, altså ikke klog... jeg følte mig som en lille pige, der bare sådan bare græd på gulvet og ikke rigtig gad noget... sådan på en fjollet måde... jeg så mig ikke værdig nok som et menneske. På en måde at jeg fortjente at havde det sådan, fordi jeg var sådan. Det var hårdt altså fysisk hårdt, jeg kan huske at sovn fyldte rigtig meget, mine mærendt osv, altså dårlig søvn, konstant evig træthed, min appetit var underlig, jeg havde hjertebanken, og det der med at ryste. Alle de ting, jeg stadig kan genkende når jeg bliver presset nu, men det var konstant. Og frygt. Jeg var bange for hvem jeg ville møde ude, hvordan jeg så ville fremstå der, bange for at jeg ville møde nogen, som jeg ikke var klar til at møde og så ville de indse hvor svag jeg er. Jeg var også bange for at dø. Jeg tror også det var derfor det var så svært at tage offentlig transport, jeg forestillede mig hele tiden, hvad der ville ske. Jeg var bange for generelt at gøre mig selv til grin foran andre, andres bedømmelse af mig...hvilket gav god mening, fordi jeg havde ikke rigtig nogen bedømmelse af mig selv mere..."

REGION
 Talskærm (Sidsbøvedfod) Navn (Sidsbøvedfod) 20

Psykatri

Julies egen beskrivelse af sig selv efter behandlingen

"...Jeg tror at jeg forholder mig mere åbent til mine vanskeligheder. I stedet for at prøve at holde dem nede så omfavner jeg dem måske en lille smule mere, eller meget mere. F.eks. her efter brylluppet har jeg ikke været ude siden i går, men det er sådan, jeg banker mig ikke i hovedet for det mere, det er OK, min krop har brug for det. Og jeg ved ikke, hvordan det kommer til at ende i skolen, og hvad jeg kommer til at blive...alt det der bekymring for fremtiden er der stadig, men det gør ikke noget, at jeg ikke ved præcis hvad det er (!. Du kan godt leve med usikkerheden?) Ja bedre. Jeg tror jeg har forstået det, at jeg skal tage en dag ad gangen, det er lige her og nu ikk. Jeg kan huske sidste år, da jeg havde den der opgave, hvor du sagde "Jamen bare du får den skrevet", og det at du overhovedet prøver først. Jeg bekymrer mig stadig men ikke om de samme ting i lige så høj grad... men det er også fordi jeg lærte, at måske er det bare en del af mig, jeg er sådan et menneske, jeg kan ikke stoppe det, men jeg kan have det sjovere med det nu, i mit hoved, jeg kan bedre sig "Arhh, OK Julie..."

REGION
 Talskærm (Sidsbøvedfod) Navn (Sidsbøvedfod) 21

Psykatri

Julies egen beskrivelse af sig selv efter behandlingen

"Jeg panikker ikke så meget, jeg isolerer mig ikke ligeså meget, jeg prøver at tage det i opløbet, hvilket gør det hurtigere at overstå, og at der ikke bliver brugt lige så meget energi på det. Og når man er mere ærlig får man jo også mere ærlige svar tilbage. Så der bliver ikke kværnet lige så meget. Jeg har fået mere ro. Jeg er stadig rigtig træt, men jeg går også en svær periode igennem, men jeg synes jeg er mere tilstede, og jeg synes at jeg sjældnere ikke kan følge med i samtalen fordi jeg er opslugt af mit hoved, men rent faktisk være til stede, når jeg er et sted. Og jeg er ikke lige så forvirret. Jeg er mere klar over hvad det er der sker inde i mig"

REGION

Talrbokvise (Sidehovedfod) Navn (Sidehovedfod) 22

Psykatri

TAK!

- Ahmed U. Gibbon S, Jones H, Huband N, Ferriter M, Völhm BA, Stoffers JM, Lieb K, Dennis JA, Duggan C. Psychological interventions for avoidant personality disorder. *Cochrane Database of Systematic Reviews* 2012, Issue 1.
- Alden, L. E., & Capreol, M. J. (1993). Avoidant personality disorder: Interpersonal problems as predictors of treatment response. *Behavior Therapy*, 24(3), 357-376.
- Dimaggio, G., Semerari, A., Carcione, A., Nicolò, G., & Procacci, M. (2007). *Psychotherapy of personality disorders: Metacognition, states of mind and interpersonal cycles*. Routledge.
- Dimaggio, G., Montano, A., Popolo, R., & Salvatore, G. (2015). *Metacognitive interpersonal therapy for personality disorders: A treatment manual*. Routledge.
- Eikenaar, I. H. U. M. (2016). Avoidant Personality Disorder and Social Phobia. *Studies of Personality Pathology and Functioning, Childhood Experiences and Adult Attachment*.
- Emmelkamp, P. M., Benner, A., Kuipers, A., Feiertag, G. A., Koster, H. C., & Van Apeldoorn, F. J. (2006). Comparison of brief dynamic and cognitive-behavioural therapies in avoidant personality disorder. *The British Journal of Psychiatry*, 189(1), 60-64.
- Karterud, S., Pedersen, G., Johansen, M., Wilberg, T., Davis, K., & Panksepp, J. (2016). Primary emotional traits in patients with personality disorders. *Personality and mental health*, 10(4), 261-273.
- Moroni, F., Procacci, M., Pellicchia, G., Semerari, A., Nicolò, G., Carcione, A., ... & Colle, L. (2016). Mindreading Dysfunction in Avoidant Personality Disorder Compared With Other Personality Disorders. *The Journal of nervous and mental disease*, 204(10), 752-757.
- Simonsen, S. & Nergaard, N.L. (2017). Behandling af ængstelig, ensiv personlighedsforstyrrelse. I *Personlighed og personlighedsforstyrrelser* (red. af Simonsen & Bork Mathiesen), Hans Reitzels forlag

REGION

Talrbokvise (Sidehovedfod) Navn (Sidehovedfod) 23
